

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De sacramentis in specie, de baptismo et firmatione- Cod.
Ettenheim-Münster 295**

[S.l.], [18. Jahrh.]

Disputatio 3tia

[urn:nbn:de:bsz:31-130126](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130126)

obicitur 3tio. Pignus ipsius Pontifex tantu requirit moluam
forma et intentionem ministri.

Ri: 1. ex parte ministri con: ex parte suscipientis nego. u
revela Sacramentum Confessionum in usu n: respectu illius
quos permanset, ubi estucharistia con: ad hanc enim ut
ponatur o est necessaria talentio suscipientis, unde nec
requiritur ad sacra parvuloru.

Disputatio 3tia. —
De Sacramento baptismi. —

Baptismus noud hic de eo loquimur varijs appellatur nomi-
-nibus imo lavacrum regenerationis per eu deus spiritualiter
renasimur. vocatur 2do Circumcisio o manu facta Galat. 3. 2.
3ec. 3tio. vocatur Sepultura Romanoru 3tio Conspuiti
enim sumus cu illo per baptismum, quia nimiru vetus
homo in baptismo moritur, et quasi sepelitur. vocatur 4to
illuminatio, quia nimiru homines per illu illuminantur hinc
Ababronu 5to dicitur baptizatus illuminatus. 6to signa-
-culum ab effectu seu caractere. vocatur 7to origo vita
spiritualis et Janua per qua in ecclesia intratur, et quo
ad cetera sacra acquirimus.

Obserua. nomen baptismi ex graeco et ex una sua sig-
-nificatione significare quamcumq; ablutione, sine immersione.

In figura vero zilicem acceptionem habere sumitur imo 95.
materialiter et omnino pro melaphorice et allegorice
pro afflictione corporis graviori, qua homo passionibus
et tribulationibus velut aquam fluctibus mundatur, quo
sensu Christus dixit Marti 10 poteris bibere Calicem
quem ego bibiturus sum, aut baptismo quo ego baptizor
baptizari. Dum etiam pro quadam abundantia caelestium
bonorum, qua dicimur quasi mergi, sic Heloru imo vas,
autem baptizabimini hinc Sancto o port multas has
dix. hinc moraliter et sacramentaliter pro ceremoniali et
sacra immersione in aqua, sine ablutione partim
illa, qua a Christo instituta est sub certa verborum forma
sic enim accigitur Martini ultimo ubi Christus ait,
euntes docete omnes gentes baptizantes eos in nomine
Patris et filij, et Spiritus Sancti, exponimus igitur brevi-
ter baptismi existentiam, principales causas.

Articulus simus.

Quid sit Baptismus et quando institutus.

Baptismus metaphysice videtur designare benè secreti
regenerationis per aqua in verbo quae subicit pro via differentia
eius est vis significativa regenerationis pro hinc quam etiam
efficit cum per illum fit Justificatio absoluta imo.

Indicatur h. verbis nisi quis renatus fuerit ex aqua. —
Rao est. quia nos veniit Conditor ac Creator o de terra.
Componens iteru sed ex elemento aquae nos progredians
o enim vas singuliter purgat, sed iteru integrum splatiba
Chrysostomus. — Deo aut, quod eadem virtus alligat
mit, qua fecit, ut Maria averet saluatorem efficiat
quod quod die ut regeneret unda credentem. Deo igitur
dicitur regenerationis sacratu, quia ^{largitur} prima gratia
et Dei cognitionem per fidem, Ignoratio enim ^{inquit Baptismi} peccatorum
est anima.

Dico. Baptismus hypocri factus definitur Cognitio
exterior ablutio, facta sub propria verboru forma,
quia per illam significatur materia et forma baptismi, materia
enim baptismi dicitur id, quod per gratiam sanguinem
aliquo alterius determinabile per formam.

Nota imo. ex divo Thoma tribui ^{non} faciat et proprie
= generationem spirituales baptismi per Comparationem
ad generationem naturalem, quae huic spirituali proprio
= nitur idq. o propterea solum, quia in hoc sacratu ista gratia
sanctificans, qua homo ex peccatore fit sanctus, et filius
Dei confertur, hoc enim etiam per eundem convenit, sed

quia per se loquendo in baptismo fit sanctificatio singu-
liter una et quia per baptismum, quantum tenet ex vi sacra-
menti destruitur peccatum, quoad culpam et poenam, quo-
fit ut homo perfecti moriatur peccato.

Nota 2do. tria fieri in baptismo. Sacramentum tantum, rem
tantum, et hoc rem et sacramentum simul. illud dicitur sacramentum
tantum, quod significat, et o significatur, et est ablutio exterior.
illud dicitur res tantum, quod significatur et o significat et
est gratia interior, sive sanctificatio per gratiam. illud dicitur
res et sacramentum simul, quod significat et significatur, et
est character significatus per exteriorem ablutioem, et signum
interioris sanctificationis. haec igitur definitio physice fide-
litate convenit baptismo quatenus est sacramentum tantum,
sic enim exterior ablutio tangit aqua et signum interioris
ablutionis per gratiam.

Dico 2do. baptismus tam quoad efficaciam sanctificandi, et ipsa
etiam significationem fuit institutus ante Christum, sicut
dicitur in 1. Thoma quae 66. art. 2do.

Cur 1mo. ex scriptura Joannis 3ho ubi Christus baptizatus
dicitur nempe per discipulos suos, ut declaratur Joannis 3ho.

Cur 2do ex Galibus apud Augustino docente traditum
in Joannem discipulos Christi iam tunc Joannis 3ho

baptizasse, cum prius baptizatus esset sive baptizatus ab Joanne:
ut o nulli exultimant, sive, quos probabiliter infestat bog
dimo Christi usque iam instituto. —

Plur alio ratione, quia o est credibile Christi discipulis
desse Eucharistia eorum sacerdotes ordinasse, ut in cana
scriptis constat ex Cælio Tridentino l. 22 c. 1mo,
antequam baptismi sacra susceperent. Dum quia, cum
baptizatus ab Joanne baptizatus sacra veniebat
etiam ante alia sacra Christi, unde etiam ^{Nicephorus} ~~Archiepiscopus~~
scribit Christi Dominum suis manibus baptizasse Petrum
et filios Zebedæi, eorum cum Petro reliquos Discipulos,
atque hos ceteros discipulos. — Probabile est tamen

Christi suis manibus alios o baptizasse, sicut ^{etiam} ~~etiam~~
scriptura Virginem, et Petrum, ut ex aliorum etiam ^{scriptura} ~~scriptura~~
sententiâ tradit Eugenius in Epistola sua Joannis. —

Item 116. Cum sermo Theologus institutum tunc fuisse.
quando Christus a Joanne baptizatus est. —

Rac. quia ex Joannis alio 116 constat, quod Christus
diu ante Passionem dum per se dum et alios baptizari,
prius ergo instituerat baptismum quam moreretur. Cum
autem certum o sit necesse institutionis comode dicere
posse videtur, illud fuisse cum Christus contactu suo aquas

sanctificabil, vna Patris audita est, apparuit Columba super
Christum, ut simul designarentur Personae Tres Trinitatis,
forma, et effectus baptismi; sed hoc certum est; alij enim
satis probabiliter putant, Christum esse tempore quo bap-
tizari voluit baptismum instituisse, sed paulo post. ex dictis.
Colliges 2mo. Per Christi Baptismum vere collatum
est gratiam virtute procedentium meritorum Christi, etiam
futurae passionis.

Colliges 2do. praedictum Christi baptismum habuisse omne
virtus inherens ante passionem, quam habuit post passionem
quod enim certum est operari erat illi extrinsecum, et quod
necesse non fuit nec dum sanè effectus per se solatur.

Colliges 3tio. tunc baptismus fuisse aequivalens morti Christi
futurae, ut nos probata sunt sacrificium incrementum in
Carra Domini fuit representatio mortis futurae, quod tamen
iam representat praeteritam.

Quaes quando Christus dederit praecipitum baptismi.

R. post resurrectionem, quando dixit Apostolis euntes vobis
omnes gentes baptizantes eos in nomine Patris et Filij et
Spiritus S. quibus verbis continetur praecipitum. omne
et quo obligantur Apostoli ad baptizandum. et de quo obli-
gantur alij ad baptizandum. — neq; dicas ante passionem

dixerat Christus nisi quis renatus fuerat ex aqua, ergo ante
Cognitionem dedit praeceptum baptismi.

Et enim ante Cognitionem potius explicasse necessitate
baptismi, quam dedit formale praeceptum.

Et verè praeceptum baptismi dicitur tunc esse
generaliter obligari, quando lex Evangelica fuit sufficienter
promulgata, hoc legatur de materia de legibus ubi dicitur
Christi dicitur: Quia dicitur Regulariter, nullo quando abrogata fuit lex Moysaica,
Christi dicitur: Quia dicitur quando dicitur obligari lex Evangelica.

quod obligatione

No. lex vetus abrogata

ut in iure, unde dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Christi dicitur: Quia dicitur

Articulus 2. dicitur.
Quid est duplex sit baptismus.

Dico 1. duplex est baptismus fluminis, fluminis, sanguinis
fluminis est, qui fit in naturali aqua cum consueta
verborum forma. fluminis est vera cordis conversio ante
baptismum aquae regiae, et cum animo volo delens omnia
peccata. sanguinis est martirium, quod quis pro Christi
baptismum aquae regiae subit, et sic
huius vicem supplet.

Dico 2. duplex est baptismus fluminis vocè dicitur baptismus
et sacramentum reliqua tantum metaphorice, quia subicit

in necessitate defecunt sicut baptisimi operando eius
effectu, quando eum procedunt, quod si eum sequantur
o dicuntur baptisimi, quia eius vicem o sicut, sed potius
vicem poenitentia, cuius effectu etiam operantur.

Confirmatur. quia virtus universaliter delictiva peccatorum
preeminet reliquis peccatorum sacrali baptisimi,
et ab eadem virtute baptisimus principaliter denominatur
dicitur, unde idem nomen etiam communicatur est alijs
quibus Communis est virtus delictiva omnium proceden-
tium peccatorum, hac autem virtus est Communis, actus

Charitatis, quae dicitur flammam proles sunt impetu ad
superiora usq. ad ipsum Deum, et etiam Communis
Martyrio quod sanguinis procellatur, quia semper fit
cum effusione sanguinis, nily valere sicut, Cui
insit ea virtus. adeoq. his duobus dantur est Comune
nomen baptisimi cum sacrali delictivo peccatorum.

Dixi in Conclusionem solum baptisimus fluminis ee
sacrali, licet enim Martyrio, et Confessione vocari
possint baptisimus, o tamen sacrali baptisimi.

Præterea ratio quia o habent operantiam sacrali, nam in
Martyrio o est verborum forma in Confessione nec forma

in necessitate defecunt
operando eius
effectu, quando eum
sequantur
o dicuntur baptisimi,
quia eius vicem o
sicut, sed potius
vicem poenitentia,
cuius effectu etiam
operantur.
Confirmatur. quia
virtus universaliter
delictiva peccatorum
preeminet reliquis
peccatorum sacrali
baptisimi,
et ab eadem virtute
baptisimus principaliter
denominatur
dicitur, unde idem
nomen etiam
communicatur est
alijs
quibus Communis
est virtus delictiva
omnium proceden-
tium peccatorum,
hac autem virtus
est Communis, actus
Charitatis, quae
dicitur flammam
proles sunt impetu
ad superiora usq.
ad ipsum Deum,
et etiam Communis
Martyrio quod
sanguinis procellatur,
quia semper fit
cum effusione
sanguinis, nily
valere sicut, Cui
insit ea virtus.
adeoq. his duobus
dantur est Comune
nomen baptisimi
cum sacrali delictivo
peccatorum.
Dixi in Conclusionem
solum baptisimus
fluminis ee
sacrali, licet enim
Martyrio, et
Confessione vocari
possint baptisimus,
o tamen sacrali
baptisimi.
Præterea ratio
quia o habent
operantiam sacrali,
nam in
Martyrio o est
verborum forma
in Confessione
nec forma

verborum, nec signum externum sensibile.
2do quia o imprimunt characterem, qui est effectus sacrali bap-
tismi. — 2do. quia Christo, etiam iterum etiam ante baptismum
suscepti. 3to. quia nec Martyrium nec Christo excludit neces-
sarium baptismi aqua, si haberi possit, ac proinde o est pariter
ad alia sacralia.

Dico 2do. baptismus fluminis prout e nova legis
sacralia est una specie. Infirma e Communis.

Ratio, quia nulla e causa cum unum ab alio distinguatur
specie. Cum eorum essentia in iisdem rebus sit ad substantiam
prolatione forma, et ratione, ablutione et legitima intentione,
quod autem ablutio opit sicut immersione, infusione, aut
asersione, id ei plane per accidens est quatenus habet rationem
ablutionis, sive prout est materia baptismi, ut docet Augustinus
ad Galatas 3to ubi illos hortatur ad mutuam Charitatem.
Imo quia unum Corpus sunt sicut una ecclesia. 2do. quia
vocali sunt in una specie, 3to quia est unum omnium Do-
minus, sive Deus. 4to. quia una e fides. 5to. quia unum
specie baptismi sicut una est fides.

Quaresimo. an baptismus sanguinis inter alios sit legitimus.

Res. ee Certa quadam conditione legitimissimum o quide

in ratione Sacrali sed Causali, et modo operandi id
 dicitur Thomas sic explicat, quia scilicet Christi Bap-
 tis et firus . . . excellentissime. in baptismo sanguinis operantur,
 nam in baptismo aque operantur per quandam danti figu-
 ralem Comemoracionem mortis Christi et sepulture. in
 baptismo autem flaminis per quandam danti Concoctione
 cordis eiusq. affectionem in baptismo vero sanguinis
 operantur per imitationem passionis, et mortis Christi
 et, eadem Communiter, per solissimam dilectionis, et
 affectionis fervorem iuxta illud Christi Joannis 15. maio-
 rem hac dilectionem nemo habet, qui possit animam
 suam ponat quis pro amicis suis, unde etiam omnem culpam
 et poenam tollit sicut baptismus aque, sicut vero bap-
 tismus sanguinis probabiliter ^{incedit} ~~operatur~~ gratia, et gloria grati-
 operat, que baptismus aque, o ^{inquinis} ~~inquinis~~ tamen Characterem, sed
 huius loco habet Correspondentem sibi aureolam. —
 Quaresmo: an et quomodo baptismus flaminis. —
 Si: supplet, quod remissione peccati tam originalis quam
 personalis, et quoad infusionem gratia et virtutis, Conditione
 poena aterna, o autem ^{quo} ad Characteris impressionem. —

Obsequia Iustificatum si moriatur sine baptismo in re suscepto,
postea ad vitam revocatus teneri adhuc ad baptismum fluminis
quia in Christiane habuit votu implicitu suscipiendi baptismi
cu Commoditas se offerret, quia obligatio o estinguitur
per mortem in eo, qui de morte ad vitam revocatur,
tali modo Catechumenus per martyrium Iustificatus
tenetur si post mortem revivisceret, ad baptismum
o minus quam tenetur a peccato filendus si baptizatus
martyrium subiret cu aliquo peccato mortali, quod
ingratu separari ante martyrium fieri o voluit, se
etiam tenetur si post talia vulnera pro Christo
accepta accideret etiam separari, ergo etiam si post
mortem ad vitam rediret, cum semper maneat obligatio
quam in voto habuit servandi propecta cu primu
potuit.

Quaresimo Non baptismus sanguinis ex genere generali
v quasi ex opere operato sufficit ad salvandos infantes.
R. affirmative. Contrarium vocat Suarez, Tomerarium cu
sit Contra universalem ecclesiae Traditionem, qua indisti-
minatim infantes omnes ab Herode propter Christum
occisos colit ut sanctos. hinc autem sequitur ratio dicitur
dicendum ee de ceteris, qui ob similem causam occisi sunt

v. occiditur, cum enim causa salutis eorum fuit mors Christi ^{101.}
tolerata, et o. speciale aliquod privilegium personis ipsorum
concessum eadem ratio erit de ceteris omnibus, qui
propter Christum occisi v. occidendi sunt. —

Primum. si mors infantibus illis in odium Christi
illata potuit esse sine Circumcisione ab originali Justifi-
ficare, eadem in odium Christi illata potuit etiam
alios infantes ab eodem originali sine baptismo Justifi-
ficare, hoc enim probat illud Christi Marci: & qui
perdidit animam suam propter me et Vergetium salvam
faciat eam. — Sequitur 2do. etiam Joysandum in
utero matris occisum esse vere martyrem, si occisus
eum in odio fidei occidat, prout Communiter docent
auctores, num vero etiam sit martyr quando occisor
nescit matrem esse gravidam, controversum, ex illimo tunc
coninet esse martyrem, quia vere occidit propter
Christum. —

Neque est eadem ratio de baptismo
quia hic non potest contingere infantem in matris
utero existentem, sicut illum contingere potest mors propter
Christum illatum. — Sequitur 3tio. maiorem partem Consecutos fuisse infantes
qui Circumcisi necati sunt ab Herode qua quio

Circumcisi sunt, sicut etiam maiorem gratiam consequitur infans qui post
baptismum interficitur quam qui ante baptismum, quia per circumcisi-
onem et baptismum pro Christo occiditur et sic consequitur
gratiam scilicet Circumcisionis sive baptismi fluminis
et etiam sanguinis.

Religio etiam intelligi potest de martyrio et hoc adultis.
Quos ultimo. quo tempore. martyrium geritur
effectum et gratiam operatur.

R. 1. si. si datur ultimum instans vita in hoc operatur
gratia, quia in eo martyrium sumatur.

R. 2. si. si hoc ultimum vita instans est datur dicitur
est dari aliquod breve. tempus ante mortem, quo martyr
ita fit affectus ut non modo non possit naturaliter vivere,
sed etiam nullo modo impotens ut non possit sentire
et tunc dari gratiam martyri, quia tunc martyrium
conferatur moraliter sumendum, et si physice adhuc
vivet, tunc enim moraliter loquendo homo conferatur
mortuus eo quod non amplius possit vivere vita hominis
sed ad summum vita plantae.

Reliquus est.

Qua sit materia et forma baptismi.

Dico *imo*. materia baptismi remota est aqua proxima
 et ablutio baptismali. *scilicet* ministro baptizante. facta.
 Pro *ma* parte desumitur ex voluntate Christi expressa
 in scripturis quodlibet loquuntur de baptismo, ecce aqua
 que prohibet me baptizari etc.

Pro *ma* parte est, quia si materia remota baptismi
 est aqua operet materiam proxima esse usum aqua,
 ille autem esse o potest nisi ablutio, quam etiam sig-
 nificat ipsum baptismi nomen et forma. ego de baptizo
 id est ablutio. Contactus ergo ille aqua quo corpus
 dicitur et lavari dicitur proxime componit hoc sacratu,
 ut e alio ministro et ut est passio quaedam baptismali,
 quia forma utramque designat personam. pro meliore explanatione

Nota imo. aquam elementalem usualem semper ad baptismum
 sufficiens esse, quamdiu substantialiter ita o est immutata
 ut simpliciter dici possit aqua, a huius est insufficientis.
 ea quaecepto debet esse benedicta, quae si congelatur o
 eget nova benedictione postquam resolvetur, si materia quae
 in baptismo adhibenda e, si subia, baptismus sub conditione
 iterandus est.

Nota 2da. ut ablutio sit materia baptisimi tingi debere aliqua
partem corporis baptizati. Sufficit autem in necessitate tingi
quamlibet sive sit animata sive non, maior sive minor.
Præo. quia sufficit ad baptismum ablutio illa per quam
homo simpliciter denominari potest ablutus, ad hoc autem
sufficit ut solum tingatur corpus v. aliqua pars qua
cung, unde

requiritur imò. nullum fore baptismum si tingatur veritas
baptizati solum, v. si puer cores involutus esset.

2da. Pulcherrimum est ut aqua tingatur digitus, aut ungula.
Ungula v. alia partes principales, è requisitis tamen illis
in casu necessitatis sed sufficere potest ut tingatur pes
aut digitus, quia sicut, cum quis vulneris accipit in digito
dicitur vulneratus, sic etiam dici potest ablutus, imò id
aliquando fit v. si pueri solum erdet digitus v. si dale
sit mortis periculum ut nec ungula nec alia principalis
pars tingi possit, si tamen collatus eo modo esset bap-
tismus, ut si digitus solum aquosus esset, sub conditione
iterandum esset propter iugnam. sententiarum.

Nota 3ta. ad valorem baptismi sufficit quolibet ablutio

sive fit per immersione corporis in quam, sive per infusionem
aqua sive per aspersionem. —

Ratio est quia nec illi modi veram important abluionem
ergo sufficiunt ad verificandam formam baptismi. ritus
igitur in baptizando quoad modum abluionis, et quoad
numerum abluionum ab unoquoque in particulari observandus
est is, qui in ecclesia eius diocesis observari consuevit. —

Nota 4to. dubium est an validus esset baptismus si
aqua tantum daretur. Grillos, & autem scutum, sunt
enim qui affirmant et sunt qui negant, si itaq; constaret
de tali casu baptismus sub conditione reputandus
esset. —

Dico 2do. dua sunt formae usitatae baptismi una quae
latinos ego de baptizo et cal. altera quae graecos
baptizalus servus Christi in nomine et cal. utraq; est
legitima ut constat ex Concilio florentino, nobis tamen
o licet utriusque forma graecorum, quia est contra suetu-
dinem, et o fieret pro quo. —

Nota 3to. in forma baptismi debere exprimi saltem indirecte
et indirecte actionem prout procedit a persona ministri

quod tamen o requiri explicitè constat ea forma grecorū
approbata.

Nota 2da. nam omnes debere etiam exprimi personam
baptizantem, sicut enim materia baptismi debet referri
circa certam personam, sic et forma cum significet
effectum circa illam producendum.

Ex quibus deducitur o posse aliquem baptizare se ipse
quod est commune in omnibus sacralis, que in actionibus
operantur. Deinde nemo potest generare se ipse, sed baptismus
est generatio spiritualis. Deinde hoc modo Christus baptismum
instituit dicens baptizantes eos.

Nota 3tia. requiri ut dicatur in nomine o in nominibus
ut significetur unitas in essentiali auctoritate et virtute
divini personarum.

Quæstio 1ma. An ad baptismum necessaria sit explicita invocatio huius
personarum. — R. affirmative. — R. quia Marti allimo dicit
Christus baptizantes eos in nomine. Patet deest: ubi 2da omnes patet
deinde id docet Florentinum in Decreto de Armenis.

Reliquis etiam nota quod si revera est nulum,
est baptismus collatum in nomine Christi — et ratio
est, quia baptismus est sacralis fidei, in quo ecclesia
ingredimur quia de Baptismo conveniens fuit, ut primum

184.
Fidei mysterium recte exprimeret, unde in eo fieri debet clara mentio
trium personarum.

Obiicit Nicolaus Bonifex Gallus, quid agendum
de multis Judaicis a quodam Iudaeo, de quorum
Constabat an Christianus, et an Paganus respondit
in hac verba, si profecto si nomine. S. Trinitatis
tantum in nomine Christi sicut in actibus Apostolorum
baptizati sunt. si unum quippe idem est, ut exponit
Ambrosius: si baptizari debent, quia non illorum
videlicet ministrorum, a quibus baptizantur, sed eius
nimirum Christi est baptismus, ergo ad baptismi
validitatem sufficit dicere ego te baptizo in nomine
Christi, et exprobris tribus personis.

R. Nicolaum ibi ex Chadesira dardum definiisse, quae
tionem de qua interrogatus erat nimirum quid debent
re baptizari baptizati a Iudaeo licet o. Constaret, num
fuerit Christianus, an Paganus, quia fides o. est de ne
cessitate sacrali. ex hac occasione apostolicus Bonifex
opinionem, quam de legitima forma baptismi ut nris ad
Iudas tenebat, pulans sufficere forma, ego te baptizo in

nomine Christi. Sed hoc est definitum, quia de se ipso est expressum
falsus. —

Quæres 2do. an baptizatus nomine solo Christi valeat.
R: negative. — ratio est. quia quæ ex Christi institutione
sunt de essentia Sacramenti ea nullus hominis auctoritate
mutare potest, sed explicita invocatio Patris
Personarum Divinarum et Filii et Spiritus sancti, ergo
est solent emitti. —

Dices. Christum cum Apostolis ab initio dicens esse
ut baptizarentur in solo nomine Christi, ut remota istius
hoc modo magis illustraretur, sed proinde nullum est
fundamentum talis dispensationem adhibendi, cum hæc
ratio elata. nullius sit fundamenti nam etiam dunc
temporis debeant baptizandi explicitè nomine Trinitatem
et nomine Christi poterat sufficiens illustrari, si Apostoli
baptizarent in nomine Patris et filii eius Jesu Christi,
et Spiritus sancti, et aliqui putant eos fecisse. —

Dices. actum 2do et 3to. loquens dicens Apostoli bap-
tizasse in nomine Domini Jesu, ergo baptizarentur in nomine
Patris Christi. — R: Concessa antecedente negando

105.
Etiam dici enim potest, quod Apostoli inter baptizandum
Persona adirent nomen Jesu Christi dicendo in nomine
Patris et Filij eius Jesu Christi.

Articulus 4us.

Quid De Iteratione baptismi tendendum, et
necessitate Sacrali.

Dico 1mo. Baptismus semel valide alicui collatus oportet
etiam non valide aut licite offerri est de fide. —
ad Ephesios 4to dicitur unus Dominus una fides, una
baptisma. ad Hebraeos 6to impossibile est eos, qui
semel illuminati id est baptizati sunt rursus renovari ad
Poenitentiam scilicet baptismalem, unde etiam in simbolo
dicimus Agitur unum baptisma in remissione peccatorum.

Itaque a priori est voluntas et institutio Christi,
ratio Agentis vero huius institutionis est multiformis, et
quia baptismus est spiritualis nativitas sicut ergo nativitas
corporalis est iterabilis ita nec spiritualis, Ideoque bap-
tismus est practica, et symbolica reformatio passionis
malis, et luxuriae Christi, sicut ergo gressio maris, et aquilina
Christi est iterabilis, ita nec iterari debet baptismus. —

Quare res quam sit bona statuta baptismit iterantibus.
R: qui sacrilegium iterati baptismit committunt scienter sive
active sive passive iure quidem civili ~~redduntur morte~~,
Iure ecclesiastico redduntur irregulares.

Quia pars constat ea lege rda ne baptismit iteretur. os
terior constat ex capitulo, qui invalidè causa una q:
7ma, ubi id statuitur de ijs qui rebaptizantur.

Dixi in obliuione qui scienter, si enim fuisse ignorantia
inculpabilis, sicut dum o peccat ita nec irregularitate
incurrit.

Dices fieri potest, ut baptismit semel datus o tollat
peccatum originale, ul si o datus accedat cu fictione,
ergo tunc saltem potest iterari.

R: baptismit semel datus tollit peccata originale recedente
fictione, et ideo o est agus iterari.

Dico rdo: quando re diligenter examinata remanet dubitatio
racionabilis, utrum quis sit baptizatus ^{aut} datus debet sub
Conditione baptizari, sic si quis baptizatus o de baptizo,
sed si o es, ego de baptizo in nomine Patris etc. et
hoc Conditionalis tenyer debet exprimi, quando dubium est
nolum, et baptismit administratur solemniter, si dubium sit

occultum, et ministratio privalem fiat, sicut aliqui sufficere
si mente recipiatur, melius est. Conferat atq; si est primatus,
praesertim quo illi qui recipiuntur baptismo, fuerint ac dubia.

Nota uno. Ad alios qui conditionaliter baptizandi memorandos
est, ut, postquam baptizati fuerint, si seantur peccata post
primum baptismum commissa si forte baptismus primus fuerit
validus, idus nihil efficeret ideo nec peccata remitteret.

Nota duo. Celsionem eam e facile esse habere.
locum in ijs adultis, qui Christianis parentibus nati, et
educati sunt inter Christianos. pro dicta igitur Celsio
locum principaliter habet in ijs qui nati et educati sunt inter
infideles, ubi sacrorum administratio e aut libera, neq; ita
Communiter et securi adhiberi poterit, nisi alioqui haberent
parentes fideles.

Dico alio. baptismus omnibus parvulis adultis necessarij
e, necessitate medi, est Contra Pelagianum, qui quod peccatum
originale negaret, querebat etiam pueros absq; baptismo habi-
tuos vitam eternam, sed extra regnum caelorum, quam
etiam insaniam hoc saeculo. novatores imitari sunt pulantes
filijs fidelium peccatum originale e unquam, sed eos per fide
parentum salvari.

Ratio Celsionis e, generati Christi aditu nisi quis renatus

fuere electi -
Rao a priori, quia id est necessarium necessitate mediij sine quo v sine alia
vice illius posito, quod volum illij salus obtineri acquirit
de sine baptismo v eius voto salutem nemo adultus aut
puer obtinet: adultus enim sine baptismo conditione aut
martyrio puer sine martyrio v baptismo salutem o consequitur
Nec dicitur martyrium o videri ee volum baptismi propositum
in ueris. R. enim ee revera volum baptismi, quia
saltem equivalens continet propositum servandi precepta
in eo, qui baptizatus est, et quia prodivit loco baptismi
primam gratiam ad quam producendam baptismus est indispensabilis.
Dico 4to. baptismus omnibus adultis necessarius est ea ad
recepto naturali et divino graviter obligante, omnes ul sine
notabili mora baptismum suscipiant.

Rao est, quia ea necessitate mediij naturaliter oritur necessitas
precepti, quia quilibet tenetur procurare media aliter necessaria.
Secunde propositi omnes tenentur Christianam fidem ad
quam aditus o habet nisi per baptismum, et magis sine dubio
hanc obligatio ad baptismum sine mora notabili suscipienda
ne salus aeterna exponatur leivale nec proceptum istud est
ecclesiasticum, cum Juris dictio ecclesie nulla sit in eos,
qui baptismum o susceperunt, propositum igitur ad summum.

obligari parentes baptizati ab ecclesia, ad liberos suos quam ^{107.}
primum tunc baptizari.

Articulus 51us.

Quanam sit Baptismi Efficacia. —

Dico 2°. Baptismus homini Sufficienter dicitur esse gratiam
Justificantem colligitur ex isto ad Titum 2°.
Salvos nos fecit, et lavacrum regenerationis, et renovationis
spiritus, quem effudit in nos abunde per Jesu Christu
salvatore nostrum, et Justificati gratia ipsius haeredes
simus adum rem vita aeterna. —

Ratio est. quia homo firmiter renascitur per baptismu
ergo accipit novam vitam spirituale, qua vita consistit
in gratia Justificante. deinde homo per baptismu fit
ex filio iuxta filius Dei per adoptionem, qua fit in
Justificatione, Justificatio autem fit per gratiam suam
Justitiam inherentem. —

Dico 3°. Baptismus etiam dicitur habere habitus generales
fidei scilicet et Charitatis colligitur ex Tit. 2°. Et ex Tit. 2°.
unde in Justificatione. et remissione peccatorum, haec omnia
simul infusa accipit homo per Jesu Christu cui infunditur
fides scilicet et Charitas; neq dicitur infantibus dicitur dicitur
fides scilicet et Charitas;

habitus e' Genui cu' e' opit illis ali, nec adultis, qui ceperunt
eundem difficultatem gerendi, post baptismum quam
ante habebant.

R. enim imo. et si infantes in illa aetate e' operant ali habitibus
supernaturalibus scilicet nec intelligentia generativa, possunt tamen
postea dum adolefunt, ergo e' frustra.

2do. Adulti ex geruntur difficultatem in operando e' ex
defectu habituum, sed et inordinatos motus concupiscentiae,
qui e' tolluntur per baptismum.

Dico 2do. peccatum originale verè tollitur per baptismum,
ut videtur et christum Joannis imo dicit Agnus Dei
qui tollit peccata mundi id est originale, quod est peccatum
mundi, et aliorum 22 exurge et baptizare et ablue peccata
tua. — Haec desumitur ex prima Objectione quia
baptismus est gratiam Iustificantem, quae cum peccato
originali consistere nequit.

Dices cum Calvino ad Romanos ipse dicitur beatus vir
cui e' imputavit Dominus peccata, ergo e' remittitur per bap-
tismum. — R. hoc intelligi de peccato iam remisso
vel peccato ex Orde beati quorum remissa sunt iniquitates,
et quorum deinde sunt peccata, ex quibus peccata illorum dicitur

108.
beatum, cui hoc conual. mo cuius remissa sunt peccata, mo
cuius. Delecta sunt peccata. mo cui o irregulariter peccata remissi
qua iam remissa et delecta sunt.

Pro glo. si homo sit sufficienter dispositus baptismus
delect peccata omnia ante conuersionem.

Colligitur ex illo actorum mo baptismus unusquisque virtus
in remissionem peccatorum veterum, et mo est, quia gratia
sanctificans stare nequit cum peccatis mortalibus.

Pro glo. etiam delect peccata omnia venialia, si o sit
impedimentum ex parte locipientis, quia homo per baptismum
spiritualiter generatur, et fit novus homo, ergo nihil retinet
pertinens ad veterem ordinem, ergo nullum peccatum retinet,
est etiam de fide ex Decretis Florentino in decreto unionis
ubi dicitur cuius sacri effectus est remissio omni culpa
originalis et actualis. Impedimentum vero speciale quoad
peccata venialia est, si quod formaliter v. virtualiter
in ipsa susceptione peruenit, ita ut affectus ad illud
retineatur, tunc enim si ceteroquin dicitur sufficienter
dispositio ad effectum baptismi mortalia quidem peccata remi-
ttuntur ut et venialia quorum affectus o adest, sed o remittitur
veniale cuius affectus retinetur, ut suo loco dicitur de poenitentia.

Dices generalis spiritalis, quae fit in baptismo exornatur car-
nali, sed per carnalem generationem ex Adamo solum car-
nalem originale peccatum, et alia peccata, ergo similiter.
per trinitate generationem in baptismo solum tollitur originale peccatum.
R: nego sequelam quia peccatum originale potest contrahi
sine alijs et tamen potest tolli sine alijs et enim tollitur
nisi per gratiamustificandem, quae cum nullo peccato mortali
potest coexistere.

Dico 2°. una cum culpa remittitur omnis poena culpa
respondens foro Dei est de fide ex Caelo descendens
S. Anna C. 5° ubi baptizati vocantur innocentes immaculati
puri innocij Deo dilecti, ita ut nihil propter eos ab
ingressu caeli remoretur. — hinc baptizati nunquam
solum inveniunt opera satisfactoria pro peccatis ante baptismum
commissis, eo quod omnis poena quae ratione illorum pecca-
torum erat debita per baptismum fit remissa.

Dices. si baptismus tollit omnem poenam, ergo iniusti
sunt principes et magistratus suspendentes furem aut
latronem ob furtum et latrocinia ante baptismum commissis.
R: duplicem esse poenam una a Deo altera ab homine.
Constitutam, prior tollitur in baptismo et posterior, et merito.

quia homines scandalizati sunt per publicam Censuram, ^{109.}
debent vindicari per publicam poenam, et quia multi
inveniunt peccarent ante baptismum, si iurarent se fore liberos,
postea ab omni poena civili.

Dico ultimo. per baptismum lamen o auferuntur omnes
penales huius vite, quae naturam corrumpunt loquuntur
ul est fomes peccati, mors, morbi aliaq miseria, et ratio
quia ista per se o obstarit ingressui ad regnum caelorum
et decebat relinqui ad Christiana militis experimentum,
et viribus exercitium.

Quaeres an et quomodo baptismus Joannis differat a
baptismo Christi.

R: differre in hoc, quod o habuerit vim ullam productiva
gratia remittendi peccata ea opere operato, ad liquet
tantum erat ad Christianam excitandam, ita tradunt Catholici.

II. et Tertium L. prima Canone isto anathema dicit
ei, qui dicit baptismum Joannis habuisse eandem vim
Cum baptismo Christi. unde baptizati baptismum Joannis
fuerunt venio baptizandi baptismum Christi. Matthaei 3ho
Joannes dicit baptizo, vos in aqua in penitentiam,

qui autem post me venturus est fortior me est, ille vos baptizabit in aqua et igne.

Articulus Quid.

Qua sit Causa effectiva, et receptiva baptismi. Nihil est ratione. Invalidus homo et vialis, qui non potest baptizare valide siue Sacerdos siue laicus fidelis aut infidelis mas siue foemina. — ratio huius divina iudicacionis est summa huius Sacramenti necessitas.

Quaeres 1mo. an plures simul ministri valide possint eundem simul hominem baptizare. ut Causa locale.

R: affirmative, ita tamen ut quilibet solam materiam adhibeat, et solam formam pronuntiet cum intentione baptizandi.

Ratio est. quia tunc validus est baptismus, quando alicuius sola materia, et forma cum intentione requisita, neque unius actio impedit actionem alterius, alqui in isto casu omnia ista adhibentur, ergo validus est uterque baptismus simul. Constat.

Nota tamen ut fore invalidum si plures baptizent ut Causa partialis, id est si unus ^{unus} materiam adhibeat, alter forma quia formae verba tunc falsa sunt ergo de baptizo: pro

meliore conclusionis intelligentia.

Nota. nemini extra Casum necessitatis licere baptizare nisi
Episcopis u. Presbiteris Jurisdictionem ordinariam habentibus
sed etiam hoc Diacono delegari potest, qui accedente facultate
solemniter baptizare poterit o autem inferior ultus Clericus
et Canonici praeiudicant velantes ut extra Casum necessitatis
baptizatus aliter operatur, quam solemniter: nemo solemniter
baptizare poterit nisi prius Sacerdos u. alius ex eius dele-
gatione, ut baptizatus operatur solemniter, necesse est
adhibere saltem unum, qui puerum teneat, et suscipiat
quando baptizatur.

Pro 2do. nullus est homo vivens et rator, qui valide
o suscipiat baptizatum sine sit puer sine adultus
modo debitam habet intentionem.

Pro 3o generalis Dei voluntas salvandi omnes, quam
indicavit legi Christus in evangelio omni creaturae
qui crediderit et baptizatus fuerit salvis erit, nisi quis
renatus fuerit ex aqua et calce. unde in mente anabaptista
negant Capaces baptizati esse pueros Contra perperam
ecclesiae Traditionem, definitionem Patrum, et suffragia
Patrum, Beatisissima Virginem Mariam nulla peccati originalis

laber inquinata fuerit, baptizari tamen potuisse,
ac revera baptizata esse. Constat inter omnes, quia o fuit aliqui
Rex aliorum Sacerdotum, neq verba forma fucial falsa
ego de baptizo, quia per ea. Immediatè significatur
procuratio gratia, ac virtualis remissio peccatorum, per
malis autem remissio o necessariè significatur aliqui
nemo potest baptizari si per dilectionem primus fuerit
iustificatus. — pro quo

Nota 2°. et adultus fructuosè baptizatus requiritur in eo
fides Supernaturalis, et voluntas servandi mandata Dei,
et legem Christi, si autem in peccatum mortale incidit
requiritur in eo saltem attritio. —

Nota 3°. infidelium filios ordinariè o baptizari posse
licite parentibus invidis, possunt tamen aliquando quidam
licite possunt abstrahi à parentu tutela et gubernatione
et Communis Theologorum. —

Nota 4°. una pars est, quia hi parvuli post baptismum u ab-
straherentur à parentu cura, et hoc sine iniuriam fieri
o potest, u parentu cura relinquatur, et hoc fieri
o potest sine ignominia religionis Christiane, quia.

111.

Queri exponitur periculo Agrostasia, posunt tamen
reluctantibus parentibus cum modo infantes baptizari licet
in praesenti mortis articulo, quia in hoc casu nec se
periculum Agrostasia, nec fit iniuria Parentibus cu
infans in hoc articulo fit moraliter extra potestatem
Parentis.

Ad 2do ratio est, quia socii parentes sunt mancipia Chri-
stianorum atq; adeo liberi habent dominium, ergo licet
sine iniuria possunt abstracti modo sine incommodo edu-
cari possint abstracti a parentibus sine enim possint
Christianus dominus o tenetur alere, neq; baptizare sed
potest permittere illorum infidelitatem.

Quaeritur utrum infantes in utero matris existentes liceat
baptizare.?

R. 1mo. si infans utero matris omnino inclusus est
nequit baptizari, quia neq; per se igitur abluere potest, nec
matris ablutio auxiliari potest pro ablutione filij, cu sit
Persona distincta.

R. 2do. si mater pugnans mortaliter potest infans excindi et
baptizari etiam ante linguam nativalem, si autem sit vicina morti
o potest inde excindi infans et baptizari. — Pro quia o sunt
facienda mala ut evitentur bona.

Articulus Primus. —
De Patrini.

Dico 1mo. Parochus solemniter baptizans sine patrini
peccat mortaliter est communis. — Ratio quia adhibitis

Patrini r^odm Jus est una de praecipuis ceremoniis, ut
constat ex Tridentino Sessio. 14 de reformatione
matrimonij. Dixi solemniter baptizans si enim ea
Causa rationabili baptizet o solemniter et omittat Patrinos
o peccat, sicut etiam alias ceremonias licite omittit. —

Dico 2do. adhiberi debet unicus tantu Patrinas, auctoritate
tantum matrina, ita praecipit Tridentinu. Sanchez cum
Castro Palas ait quicquam hac in re nihil dixerit fore
quia si plures a parentibus signati fuerint indicare debet
parochus ut v^o unu tantum unam specialiter designet ad hoc
munus qui in libro scribantur, et quamvis post illum aut
illos designatos reliqui etiam darent infanlem, o contrahant
Cognationem figuralem.

Dico 3^{io}. ut veri Patrini evadant et Cognationem figuralem
Contrahant debent ad hoc rogari, et designari a parentibus aut
in horu defectu a Paracho ita Sanchez l. 2°. debent
habere voluntate seu intentionem, quod veri fieri velint Patrini

debent siue unus siue duo sint infantem suis manibus tenere. Art. 2.
 cum adu levatur, & locum quicq in eade manibus parochi exi-
 gere & tangere. si tamen quidam loco alius permittat
 o improbatu a Theologis. Sufficit etiam ut verus Patrino
 evadat hoc officium agere per procuratorem illa etiam habet
 Consuetudo. si absente Consueto Patrino parens rogat alium
 ut absentis nomine infantem levet, neuter fit Patrino. —
Dico 4to. o fit patrino ac proinde o Contrahit cognatione
 spirituali qui tenet infantem in Baptismo Caeremoniarum,
 sicut nec ille, qui tenet rebaptizatum ex Conditione, quia in-
 certum est an fit baptizatus, et incertum o debet inferre ob-
 ligationem Contractam, nec parere. Certum inquam inveniendum.
Dico 5to. Patrino debet ee baptizatus et Compositi rationis
 quia Jura rationis impotentem excludunt. —
Dico 6to. ab officio patrini remouentur sequentes o bap-
 tizati, et necdum utentes ratione, et qui sunt infra septen-
 nium. 2do moribus infames propter scandalum. 3to Heretici
 et haeretici. 4to excluduntur parentes ne levent propter
 sobolem extra Casum necessitatis. nam propter cognationem
 spirituaalem amittunt Jus debitum gerendi. in Casu vero
 necessitatis possunt. 5to Papa urbanus voluit, ne manus
 et uxor final levarent infantem Capitulo finali. 6to a 3to
 de ritu. anchet et hanc usque regula o ob hac prohibitor

Quares mo. an peccat qui rogatus abnuil eē. Patrinus. —
R. per se loquendo o peccat, quia o constal de lege aliqua
ecclesie privativa nec naturali, per accidens tamen peccat
v. caone scandali aut dicitur, quam gignit in zelate
maxime quando divites hoc officium recusant pauperibus
et humilibus. —

Quares 2do. an liceat Catholicis agere patrinum in
baptismo heretico. —

R. licet ita layman et alij apud ipsam. nullo enim.
Jure hoc officium pietatis permissum est. —

Jico 3mo. per baptismum Contrahitur Cognatio spi-
ritualis, quo matrimonium ^{dirimal} gignit nimiru inter baptizatum
dantem, et baptizatum. 2do inter baptizantem et parentes
baptizati. 3to inter patinos et ~~prolem~~ prolem, et baptismo
baptizati, quo est patrinitas. —

Quares, an ^{qua} quocumq; baptismo, et susceptione et baptizatiōne
sequatur haec cognatio. —

R. mo. sequitur ex baptismo solemnif si enim ex ullo maxime
ex hoc solemniter celebrato. 2do ex privato siue vir siue
mulier semper Contrahit talem cognationem eē Communis,
Atque si juvenis oblatrice nubet adolescenti a sevalere.
baptizato nubum opiet matrimonium. — Excipiuntur parentes
in necessitate priam sobolem baptizantes ita decrevit
Joannes slavus articulo ad lignu baptizati 2o q. 1ma

203.
Hic ut Babinus & matrina cognationem Contrahat delect
e. veri Babinus & matrina. quod Babinus in baglino
privato id est o. Solemni Contrahat Cognitionem firmitu
alem. — Ratio est quia Cicilius Tribertinus absolati
ait Babinus Contrahere cognitionem. nec refert quod in
baglino solemni ex graceglo adhberi debeant Babinus
et in baglino o. solemni id graceglo o. fit intercedamen
in hoc etiam adhberi. eos permittit ecclesia, e. sententia.
Obabitio Quam layman cu alijs quos scilicet, dixi proba.
ditio sunt enim etiam pro Contraria sententia. graves authores
qui dicunt o. Contrahit cognitionem suam probationem inde
sumunt, quod Cicilius intendens cognitionem firmitate
minime videatur, ut taliter sentire de baglino o. solemni.
Cum hac cognatio signati multas licet faciat in matrimonio, ideq
quasi odiosa et restringenda.

De Disputatio yla. — De Confirmatione. —

Uti per baglino firmiter renascimur sic per Confirma
tionem in gratia per baglino accepta. roboremur;
hanc enim baglino firmat ad fidem Christianam con
stanter tenendam, et providentiam. vocalis lucata Primaria
sive unquanti aut olei scilicet a malicia. remota. vocalis
etiam signatio fortis, aut impositio manus scilicet a regis.